

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PLASTYKI
DLA KLASY 4 SZKOŁY PODSTAWOWEJ
„Do dzieła!” – Nowa Era, wydanie 2026

Podstawa opracowania

Wymagania edukacyjne z plastyki dla klasy 4 szkoły podstawowej opracowano na podstawie:

- obowiązującej podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, określonej w Rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. (Dz.U. 2026 poz. 378);
- programu nauczania plastyki „Do dzieła!”;
- podręcznika „Do dzieła! Podręcznik do plastyki. Szkoła podstawowa. Klasa 4”, autorstwa Marty Ipczyńskiej i Marty Rosenthal, Nowa Era, 2026;
- specyfiki edukacji plastycznej oraz indywidualnych możliwości rozwojowych uczniów.

Podręcznik został dopuszczony do użytku szkolnego pod numerem **1256/1/2026**.

I. Cele i założenia oceniania

Edukacja plastyczna w klasie 4 rozwija u ucznia:

- kreatywność i wyobraźnię;
- wrażliwość estetyczną;
- umiejętność posługiwania się językiem plastyki;
- umiejętność świadomego stosowania środków wyrazu plastycznego;
- umiejętność korzystania z różnych technik, materiałów i narzędzi;
- umiejętność obserwowania, opisywania i interpretowania dzieł sztuki;
- samodzielność i sprawczość twórczą;

- umiejętność wyrażania emocji, myśli i doświadczeń poprzez działania plastyczne;
- umiejętność współpracy podczas działań indywidualnych i zespołowych;
- szacunek dla różnorodności wypowiedzi artystycznych i kultury.

Uczeń podczas lekcji plastyki występuje w różnych rolach:

1. **twórcy** – tworzy własne wypowiedzi plastyczne;
2. **odbiorcy i interpretatora** – ogląda, opisuje i interpretuje dzieła sztuki;
3. **uczestnika kultury wizualnej** – dostrzega obecność sztuki w najbliższym otoczeniu;
4. **członka zespołu** – współpracuje przy realizacji projektów i działań artystycznych.

I. Zasady oceniania

Podczas oceniania nauczyciel bierze pod uwagę przede wszystkim:

- aktywność ucznia podczas zajęć;
- zaangażowanie w działania twórcze;
- podejmowanie prób rozwiązania problemu plastycznego;
- proces twórczy, a nie wyłącznie efekt końcowy;
- stopień samodzielności;
- stosowanie poznanych środków wyrazu plastycznego;
- dobór i wykorzystanie technik, materiałów oraz narzędzi;
- systematyczność pracy;
- postępy ucznia;
- indywidualne możliwości rozwojowe;
- umiejętność współpracy;
- umiejętność wypowiadania się na temat własnych prac i prac innych osób;
- umiejętność dokonywania samooceny i wyciągania wniosków.

Nie ocenia się talentu, wrodzonych zdolności manualnych ani predyspozycji plastycznych ucznia. Ocenie podlega przede wszystkim jego aktywność, wysiłek, zaangażowanie, rozwój umiejętności i sposób uczestniczenia w procesie twórczym.

Ocenianie ma wspierać rozwój ucznia, jego poczucie sprawczości, samodzielność, pewność siebie oraz radość z tworzenia i kontaktu ze sztuką.

III. Ogólne wymagania na poszczególne oceny

Obszar oceniania	Ocena 2	Ocena 3	Ocena 4	Ocena 5	Ocena 6
Twórczość i wypowiedź plastyczna	Podejmuje próbę wykonania pracy, często wymaga pomocy.	Wykonuje pracę według instrukcji.	Samodzielnie realizuje temat, zachowując jego podstawowe założenia.	Tworzy przemyślaną i indywidualną wypowiedź plastyczną.	Tworzy oryginalne, samodzielne rozwiązania i twórczo interpretuje zadanie.
Środki wyrazu plastycznego	Rozpoznaje wybrane środki plastyczne.	Stosuje podstawowe środki zgodnie z instrukcją.	Poprawnie dobiera środki do zadania.	Świadomie wykorzystuje środki do uzyskania określonego efektu.	Eksperymentuje i twórczo wykorzystuje środki wyrazu, świadomie kształtując własny język plastyczny.
Techniki i materiały	Z pomocą nauczyciela korzysta z podstawowych materiałów.	Stosuje poznaną technikę w podstawowym zakresie.	Poprawnie posługuje się technikami i materiałami.	Sprawnie i świadomie dobiera technikę oraz materiały.	Samodzielnie eksperymentuje, łączy techniki i poszukuje nietypowych rozwiązań.
Odbiór i interpretacja sztuki	Rozpoznaje wybrane dzieła i elementy plastyczne.	Opisuje podstawowe cechy dzieła.	Analizuje podstawowe środki i temat dzieła.	Interpretuje dzieło i uzasadnia własną opinię.	Wieloaspektowo analizuje i interpretuje dzieło, dostrzega kontekst kulturowy i formułuje samodzielne wnioski.

Aktywność i zaangażowanie	Podejmuje pracę po zachęcie nauczyciela.	Uczestniczy w większości działań.	Systematycznie pracuje i wykonuje polecenia.	Jest aktywny, samodzielny i zaangażowany.	Wykazuje szczególną inicjatywę, samodzielność i gotowość do podejmowania dodatkowych działań twórczych.
Współpraca	Współpracuje po przypomnieniu zasad.	Wykonuje przydzielone zadania.	Współpracuje z grupą i respektuje ustalone zasady.	Aktywnie wspiera pracę zespołu i dzieli się pomysłami.	Inicjuje działania zespołowe, inspiruje innych i odpowiedzialnie współtworzy projekt.
Rozwój i samodzielność	Wymaga częstej pomocy.	Wykonuje zadania przy częściowym wsparciu.	Stopniowo zwiększa samodzielność.	Świadomie rozwija własne umiejętności i korzysta z informacji zwrotnej.	Wykazuje wyraźny rozwój, samodzielnie poszukuje nowych rozwiązań i dokonuje refleksji nad własnym procesem twórczym.

IV. Szczegółowe wymagania edukacyjne – klasa 4

Lp.	Temat lekcji	2 – dopuszczająca	3 – dostateczna	4 – dobra	5 – bardzo dobra	6 – celująca
1	Co widzimy i jak to pokazać?	Z pomocą nauczyciela rozpoznaje podstawowe elementy przedstawienia plastycznego. Podejmuje próbę wykonania pracy.	Rozpoznaje podstawowe elementy obrazu i potrafi wskazać, co przedstawia praca. Wykonuje prostą pracę plastyczną.	Samodzielnie rozpoznaje i nazywa podstawowe elementy kompozycji oraz przedstawia wybrany temat.	Świadomie dobiera sposób przedstawienia tematu i potrafi uzasadnić zastosowane rozwiązania.	Samodzielnie i twórczo interpretuje temat, eksperymentuje z formą i świadomie buduje własną wypowiedź plastyczną.
2	Linia	Rozpoznaje linię jako podstawowy	Rozróżnia podstawowe	Stosuje różne rodzaje linii do przedstawienia	Świadomie wykorzystuje linię	Twórczo i eksperymentalnie

		środek wyrazu plastycznego. Wykonuje ćwiczenie z pomocą nauczyciela.	rodzaje linii i wykorzystuje je w pracy.	kształtu, faktury lub charakteru przedmiotu.	do budowania kompozycji i wyrażania nastroju.	wykorzystuje linię, uzyskując oryginalne efekty plastyczne i świadomie uzasadniając wybory.
3	Do dzieła! Linia, która ma charakter	Wykonuje prostą pracę opartą na linii, korzystając ze wskazówek.	Stosuje kilka rodzajów linii w przedstawieniu tematu.	Dobiera linię odpowiednio do zamierzonego efektu i tematu.	Sprawnie posługuje się linią, różnicując jej grubość, kierunek i charakter.	Twórczo interpretuje temat, wykorzystując linię jako główny środek ekspresji; praca wyróżnia się oryginalnością.
4	Historia sztuki – sztuka prehistoryczna	Rozpoznaje wybrane przykłady sztuki prehistorycznej. Z pomocą nauczyciela wykonuje zadanie.	Wymienia podstawowe cechy sztuki prehistorycznej i rozpoznaje jej przykłady.	Opisuje wybrane dzieło prehistoryczne, wskazując jego temat i charakterystyczne cechy.	Wyjaśnia znaczenie przedstawień prehistorycznych i łączy je z warunkami życia ludzi w tamtym okresie.	Samodzielnie interpretuje wybrane dzieło, formułuje wnioski i dostrzega znaczenie sztuki prehistorycznej w rozwoju kultury wizualnej.
5	Plama	Rozpoznaje plamę jako środek wyrazu plastycznego i wykonuje proste ćwiczenie.	Tworzy kompozycję z wykorzystaniem plam o różnym kształcie i wielkości.	Świadomie wykorzystuje plamę do budowania kompozycji i przedstawiania tematu.	Różnicuje plamy pod względem kształtu, wielkości, natężenia i rozmieszczenia.	Eksperymentuje z plamą i tworzy oryginalną kompozycję, świadomie wykorzystując jej walory ekspresyjne.

6	Historia sztuki – starożytny Egipt	Rozpoznaje wybrane przykłady sztuki egipskiej.	Wymienia podstawowe cechy sztuki starożytnego Egiptu.	Opisuje wybrane dzieło i wskazuje charakterystyczne cechy sztuki egipskiej.	Wyjaśnia związek sztuki egipskiej z religią, życiem społecznym i kulturą tego okresu.	Samodzielnie analizuje dzieło, interpretuje jego znaczenie i porównuje je z innymi przykładami sztuki starożytnej.
7	Barwy podstawowe i pochodne	Rozpoznaje podstawowe kolory. Z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia.	Rozróżnia barwy podstawowe i pochodne oraz potrafi je uzyskać przez mieszanie.	Poprawnie stosuje barwy podstawowe i pochodne w pracy plastycznej.	Świadomie dobiera barwy i wykorzystuje ich wzajemne relacje do budowania kompozycji.	Twórczo wykorzystuje zasady mieszania barw i świadomie eksperymentuje z kolorystyką.
8	Do dzieła! Krajobraz w barwach ciepłych i zimnych	Wykonuje prosty krajobraz, korzystając ze wskazówek.	Stosuje barwy ciepłe lub zimne w przedstawieniu krajobrazu.	Poprawnie wykorzystuje barwy ciepłe i zimne oraz buduje czytelną kompozycję.	Świadomie wykorzystuje temperaturę barw do kształtowania nastroju i przestrzeni.	Twórczo interpretuje krajobraz, wykorzystując kontrast temperatury barw do uzyskania zamierzonego efektu ekspresyjnego.
9	Barwy dopełniające i złamane	Rozpoznaje wybrane barwy dopełniające.	Wskazuje podstawowe pary barw dopełniających i wykonuje ćwiczenie.	Stosuje barwy dopełniające i złamane w kompozycji.	Świadomie wykorzystuje kontrast barw dopełniających i barwy złamane do uzyskania określonego efektu.	Twórczo eksperymentuje z kontrastami i barwami złamanymi, tworząc oryginalną i przemyślaną kompozycję.

10	Techniki rysunkowe	Rozpoznaje podstawowe przybory rysunkowe i wykonuje proste ćwiczenie.	Stosuje wybraną technikę rysunkową zgodnie z instrukcją.	Poprawnie wykorzystuje różne techniki rysunkowe i dobiera przybory do zadania.	Sprawnie łączy sposoby posługiwania się narzędziami i świadomie różnicuje kreskę, walor lub fakturę.	Eksperymentuje z technikami rysunkowymi i tworzy indywidualną, oryginalną wypowiedź plastyczną.
11	Do dzieła! Morski świat	Wykonuje prostą pracę przedstawiającą elementy świata morskiego.	Przedstawia wybrane elementy środowiska morskiego, stosując poznaną technikę.	Tworzy czytelną kompozycję, poprawnie wykorzystując środki rysunkowe.	Świadomie różnicuje kreskę i fakturę oraz nadaje pracy indywidualny charakter.	Twórczo interpretuje temat, eksperymentuje z techniką i kompozycją, tworząc oryginalną pracę.
12	Pastele	Rozpoznaje pastele i podejmuje próbę posługiwania się nimi.	Stosuje pastele zgodnie z podstawowymi zasadami techniki.	Poprawnie wykorzystuje pastele, łącząc kolory i uzyskując zróżnicowane efekty.	Świadomie wykorzystuje możliwości pastelii, w tym mieszanie, nakładanie i rozcieranie.	Twórczo eksperymentuje z pastelami, wykorzystując właściwości techniki do uzyskania indywidualnych efektów.
13	Techniki malarskie	Rozpoznaje podstawowe materiały malarskie i wykonuje proste ćwiczenie.	Posługuje się wybraną techniką malarską zgodnie z instrukcją.	Dobiera narzędzia i sposób malowania odpowiednio do zadania.	Sprawnie posługuje się techniką malarską, świadomie wykorzystując kolor, plamę i fakturę.	Samodzielnie eksperymentuje z techniką i tworzy oryginalną wypowiedź malarską.
14	Do dzieła! Farby z natury	Z pomocą nauczyciela	Wykonuje pracę z wykorzystaniem	Poprawnie stosuje poznaną technikę i	Świadomie eksperymentuje z	Twórczo wykorzystuje

		wykorzystuje naturalne materiały do wykonania pracy.	wybranych naturalnych barwników lub materiałów.	tworzy czytelną kompozycję.	materiałami naturalnymi i uzyskuje zróżnicowane efekty.	nietypowe materiały, samodzielnie poszukuje rozwiązań i uzasadnia wybór techniki.
15	Techniki mieszane	Rozpoznaje technikę mieszaną i wykonuje pracę według wskazówek.	Łączy co najmniej dwie poznane techniki.	Poprawnie łączy techniki i materiały, zachowując spójność kompozycji.	Świadomie dobiera techniki do zamierzonego efektu i twórczo je łączy.	Eksperymentuje z różnorodnymi materiałami i technikami, tworząc oryginalną, samodzielną wypowiedź plastyczną.
16	Grafika na co dzień	Rozpoznaje wybrane przykłady grafiki użytkowej.	Wskazuje przykłady grafiki spotykanej w codziennym otoczeniu.	Wyjaśnia podstawowe funkcje grafiki użytkowej i rozpoznaje jej zastosowania.	Analizuje formę i funkcję wybranych przykładów grafiki oraz dostrzega ich znaczenie w kulturze wizualnej.	Samodzielnie interpretuje przykłady grafiki, ocenia ich funkcję komunikacyjną i formułuje własne opinie.
17	Do dzieła! Projektowanie z użyciem stempla	Wykonuje prostą kompozycję za pomocą stempla.	Stosuje stemple zgodnie z instrukcją i tworzy powtarzalny motyw.	Projektuje czytelną kompozycję, świadomie wykorzystując rytm i powtarzalność.	Twórczo projektuje układ stempli, różnicuje ich rozmieszczenie i uzyskuje zamierzony efekt.	Samodzielnie opracowuje oryginalny projekt, eksperymentuje z formą stempla i rytmem kompozycji.
18	Sztuka w naszym otoczeniu	Rozpoznaje wybrane przykłady sztuki obecnej w	Wskazuje przykłady obiektów i form	Opisuje wybrane elementy wizualne przestrzeni i określa ich funkcję.	Analizuje wpływ sztuki i projektowania na wygląd oraz	Samodzielnie ocenia walory estetyczne i funkcjonalne

		najbliższym otoczeniu.	plastycznych w swoim otoczeniu.		funkcjonalność otoczenia.	otoczenia oraz proponuje twórcze rozwiązania jego przekształcenia.
19	Do dzieła! Nasza droga do szkoły	Wykonuje prosty model lub przedstawienie drogi do szkoły z pomocą nauczyciela.	Przedstawia najważniejsze elementy drogi i stosuje poznane środki plastyczne.	Tworzy czytelny model/przedstawienie trasy, zachowując podstawowe relacje przestrzenne.	Świadomie organizuje przestrzeń i uwzględnia charakterystyczne elementy otoczenia.	Twórczo interpretuje przestrzeń, proponuje oryginalne rozwiązania i potrafi uzasadnić sposób jej przedstawienia.
20	Historia sztuki – sztuka antyku	Rozpoznaje wybrane przykłady sztuki starożytnej Grecji i Rzymu.	Wymienia podstawowe cechy sztuki antycznej.	Opisuje wybrane dzieła i wskazuje charakterystyczne elementy sztuki greckiej i rzymskiej.	Porównuje wybrane przykłady sztuki Grecji i Rzymu oraz wyjaśnia ich znaczenie.	Samodzielnie analizuje i interpretuje dzieła antyczne, dostrzegając ich wpływ na późniejszą kulturę europejską.
21	Zabytki regionów Polski	Rozpoznaje wybrane zabytki Polski.	Wskazuje przykłady zabytków znajdujących się w Polsce lub w najbliższym regionie.	Opisuje wybrany zabytek i podaje podstawowe informacje o jego charakterze.	Dostrzega wartość kulturową i historyczną zabytków oraz potrafi przedstawić wybrany przykład.	Samodzielnie poszukuje informacji, interpretuje znaczenie zabytku i prezentuje go w atrakcyjnej, twórczej formie.
22	Sztuka wokół nas – dziedzictwo kulturowe	Rozpoznaje wybrane elementy	Wskazuje przykłady lokalnego	Opisuje wybrany element dziedzictwa i wyjaśnia jego znaczenie.	Łączy wiedzę o dziele lub obiekcie z kontekstem	Samodzielnie interpretuje znaczenie dziedzictwa,

		dziedzictwa kulturowego.	dziedzictwa kulturowego.		historycznym i kulturowym.	formułuje własne wnioski i dostrzega potrzebę jego ochrony.
23	Dzieło sztuki pod lupą – muzeum i wystawa	Rozpoznaje dzieło sztuki i potrafi podać podstawowe informacje o jego wyglądzie.	Opisuje podstawowe elementy oglądanego dzieła.	Analizuje temat, kompozycję, kolor, linię lub technikę wybranego dzieła.	Formułuje własną interpretację, uzasadnia opinię i wykorzystuje podstawowe pojęcia plastyczne.	Samodzielnie, wieloaspektowo analizuje dzieło, interpretuje je w kontekście kulturowym i potrafi rzeczowo uzasadnić własną ocenę.
24	Podsumowanie – dzieło sztuki pod lupą / słowniczek plastyczny	Rozpoznaje wybrane poznane pojęcia i stosuje je z pomocą nauczyciela.	Posługuje się podstawowym słownictwem plastycznym.	Poprawnie stosuje poznane pojęcia podczas opisu i omawiania prac.	Sprawnie posługuje się terminologią plastyczną, analizując własne i cudze prace.	Samodzielnie i świadomie wykorzystuje słownictwo plastyczne do pogłębionej analizy, interpretacji i oceny dzieł oraz własnych działań twórczych.

W przypadku ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, orzeczenie lub inne wskazania dotyczące dostosowania wymagań edukacyjnych nauczyciel uwzględnia zalecenia zawarte w dokumentacji oraz indywidualne możliwości psychofizyczne ucznia.

V. OCENIANIE KSZTAŁTUJĄCE

W procesie dydaktycznym stosowane są elementy oceniania kształtującego.

Nauczyciel:

- określa i przedstawia uczniom cele lekcji;
- formułuje kryteria sukcesu;
- przekazuje uczniowi informację zwrotną;
- wskazuje mocne strony wykonanej pracy;
- wskazuje elementy wymagające doskonalenia;
- zachęca ucznia do refleksji nad procesem twórczym;
- stwarza możliwość dokonywania samooceny;
- umożliwia uczniom wzajemne przekazywanie informacji zwrotnej;
- zachęca do samodzielnego poszukiwania rozwiązań;
- uwzględnia indywidualne możliwości i postępy ucznia.